

موسسات یک درصد برتر پراستناد دنیا (موثرترین دانشگاه‌های و مراکز تحقیقاتی بین المللی)

شاخصهای اساسی علم^۱ یکی از پایگاههای اطلاعاتی موسسه کلاریویت آنالیتیکس^۲ یا همان ISI سابق است. این پایگاه به معرفی موسسات یک درصد برتر دنیا نیز می پردازد. این موسسات همان دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی هستند که تعداد استناد دریافتی آنها بیش از سایر موسساتی است که در زمینه انتشار نتایج تحقیقاتشان در نشریات و کنفرانس معتبر بین المللی مشغولند. مبنای انتخاب این موسسات تولید علم آنها در ۱۰ سال اخیر است، اما این فهرست هر دو ماه یکبار روزآمد می شود، یعنی نه تنها حضور یا حذف دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی امکان پذیر است بلکه امکان تغییر رتبه آنها براساس شاخصهای مختلف نیز وجود دارد. آی.اس.آی برای انتخاب موسسات یک درصد برتر پراستناد ابتدا مجلات نمایه شده در پایگاهش را به ۲۲ رشته موضوعی تقسیم می کند و سپس در هر رشته دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی را بر حسب تعداد استنادهای دریافتی به صورت نزولی یعنی از بیشترین استناد به کمترین مرتب می کند و یک درصد برتر را انتخاب می کنند. پس این دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی آنهایی هستند که بیشترین تعداد استنادها را دریافت کرده اند.

علاوه بر ۲۲ رشته موضوعی موسسات به صورت کلی یعنی در تمامی رشته ها نیز رتبه بندی می شوند. تعداد دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی در تمامی رشته ها در فهرست جاری پایگاه شاخصهای اساسی علم ۷۷۵۲ مورد است. بنابراین مبتنی بر تعاریف ارائه شده در این پایگاه، تعداد ۷۷۵۲۰۰ موسسه در سطح دنیا در تولید علم بین الملل فعالند. علاوه بر تعداد استنادها، تعداد مقالات، نسبت استناد به مقاله و مقالات ۱٪ برتر برای هر موسسه توسط این پایگاه ارائه می شود. که امکان بررسی وضعیت هر دانشگاه یا مرکز براساس هر یک از این شاخصها را فراهم می آورد. مثلاً نسبت استناد به مقاله یک شاخص نسبی است به عبارت دیگر مهم نیست چه حجمی از مقالات را تولید کرده باشید. این شاخص نشان می دهد به طور متوسط اثرگذاری استنادی مقالات شما چقدر بوده است. اما شاخص را باید در کنار شاخص حجمی مثل تعداد مقالات نیز قرار داد زیرا در جای که تعداد مقالات از یک حد کمتر باشد این شاخص گمراه کننده است اما در عین حال نسبت استناد به مقاله شاخصی است که به دانشگاهها یا مراکز تحقیقاتی که علیرغم اندازه کوچکترشان عملکرد بهتری دارند فرصت عرض اندام می دهد.

۲۲ رشته موضوعی در طبقه بندی پایگاه شاخصهای اساسی علم عبارتند از: علوم اجتماعی، شیمی، علوم گیاهی و حیوانی، چند رشته ای، ایمنی شناسی، زیست شناسی و زیست شیمی، علوم اعصاب و رفتار، زمین شناسی، فیزیک، میکروبیولوژی، روانپزشکی/روانشناسی، علوم فضا، پزشکی بالینی، ریاضیات، محیط زیست و بوم شناسی، داروشناسی و سم شناسی، اقتصاد و تجارت، علوم رایانه، زیست شناسی مولکولی و ژنتیک، مهندسی، علوم کشاورزی و علوم مواد.

برای انتخاب موسسات یک درصد برتر پراستناد مبنا تمامی نشریات و کنفرانسهای نمایه شده در ISI نیست بلکه نشریات محدودتری که از اثرگذاری استنادی بالاتری برخوردارند انتخاب می شوند^۳.

^۱. [Essential Science Indicators](http://esi.help.clarivate.com/Content/scope-coverage.htm)

^۲. Clarivate

^۳. <http://esi.help.clarivate.com/Content/scope-coverage.htm>

حداقل تعداد استناد لازم برای قرار گرفتن در بین موسسات تحقیقاتی یک درصد برتر پراستناد

تعداد استندهای دریافتی	رشته موضوعی
۴۴۰۹۷	علوم فضا
۲۳۰۶۷	فیزیک
۱۴۸۳۰	زیست شناسی مولکولی و ژنتیک
۸۵۳۲	شیمی
۷۷۷۰	علوم مواد
۶۶۶۸	علوم اعصاب و رفتار
۶۶۲۴	زیست شناسی و زیست شیمی
۶۳۸۷	زمین شناسی
۵۵۶۳	میکروبیولوژی
۵۴۸۴	اقتصاد و تجارت
۵۴۱۷	ایمنی شناسی
۴۷۵۴	ریاضیات
۴۵۶۶	محیط زیست و بوم شناسی
۴۴۶۰	علوم رایانه
۴۲۷۸	روانپزشکی/روانشناسی
۴۱۸۳	پزشکی بالینی
۳۷۷۷	داروشناسی و سم شناسی
۳۲۱۵	مهندسی
۳۰۳۳	علوم گیاهی و حیوانی
۲۸۹۲	علوم کشاورزی
۲۸۶۴	چند رشته ایی
۱۷۱۷	علوم اجتماعی، کلیات